

Ferenci néni

Négy éve jártam erre utoljára,
tavaszi gúnyát öltött épp a föld,
csöpp levelek telepedtek a fákra
s a rét ezernyi színben tündökölt.
Kocsink rohant az ismeretlen tájon.
... Vályogtanyák, sárgunyhók szerteszét.
Pár év után most úgy tűnik, mint álom,
megváltozott a messzi, sík vidék.

Falujárásra jött kultúrcsoportunk,
bejártam vele az egész falut,
épp erre Sándor Gáspárékat voltunk
köszönteni; s most ismerős az út.
A kastély mellett, szellős, tág magtárban
tartottunk esténként előadást,
a helyén most gyönyörű kultúrház van,
kíváncsozol, hogy újra, s újra lásd.

Első utam most is Ferenciékhez
visz, náluk voltam két nap s éjszaka.
Szegény a szó elmondani, mit érez
az ember; mintha megtérnék haza.
Emlékszem, hogy fogadtak; vajat, túrót
hoztak, s mellé friss, durcás kenyeret.
— Kilenc kis holdunk van... — Akkor vajúdot
az első termelészövetkezet.

— Kilenc kis holdunk van, kettőt az apjuk
kapott örökbe, s egyet hoztam én,
a hat holdat a földosztáskor kaptuk, —
— mesélte boldogan Ferenciné.
— Négy szép fiam, év múlva már legények,
ők gyarapítják, növesztik tovább.
Kőházat építünk, a régi fészek
már szűk, — szötte a szavak fonalát.

S beszédbe jött a szövetkezet... — Mért is
adták a földet, ha most elveszik? —
— Ki venné el? — S közelebb ült a férj is,
s beszélgettünk majd sápadt reggelig.
Az asszony még bálványozta a földet,
s magában már számítgatta a férj:
— A derekam huszonhat évig görnyedt,
éjt-nappal egybe; s volt valamiért?

*Erőtlen még a gondolat, hisz hátha,
most saját földem; magamnak vetek . . . —
— Ki vetné meg, hogy szűk volt láthatára?
— Felnőnek, s dolgoznak a gyerekek . . .
Csak béke legyen, dús, termékeny béke,
ne dülje háború a kis falut.
Mi tetteinkkel is kiállunk érte:
a Népfontra adjuk szavazatunk!*

*Felidézve a sokéves emléket,
ballagok . . . Eltévedtem volna én?
Nincs, nincs sehol, eltűnt a régi fészek,
négyablakos új kőház áll helyén.
S köszönök: ismer még Ferenci néni?
— Már vártuk, s végre, . . . Tudtuk, visszatér.
Jöjjön beljebb. — Hogy élnek? . . . — Elbeszéli . . .
Az asztalon kolbász s fehér kenyér.*

*Már három termést a szövetkezetben
arattunk; fiam, apjukom és én.
A fiam traktoros, — nem ülne szebben
a nyeregben sem a betyár legény.
A kisebbik tanul . . . — Ferenci-néni
újságolja repesve, boldogan.
Örül az ember szíve, ahogy nézi:
— Már főhadnagy a legnagyobb fiam.*

*Brigádvezető vagyok, három holdunk
volt, s most miénk, ameddig a határ . . .
Az ősszel is az elsők között voltunk:
ezt mondja el, ha más vidéken jár.
Ma már tudom, kinek jár érte hála,
hogy boldogabban, s szebben élhetek.
A választáskor szavam jobb munkával
adom együtt: még ezt is írja meg!*

FÖLDES MIHÁLY

Halhatatlan hősök feledhetetlen ajándéka

1.

Vannak élmények, amelyeket semmiféle más élmény nem homályosíthat el soha; vannak pillanatok, amelyekben az értelem és az érzelem szintézise mélyen megragadja az embert; vannak napok, amikor a nagyon is mulandó ember évszázadokat él át és mámoros, boldog örömmel üdvözlől valamit, amiért nemzedékek hiába harcoltak; amiért a legjobbak ezrei áldozták fel mindenüket, egész életüket; ami az egykor oly végtelennek tűnő szenvedések poklában elérhetetlen álomnak tetszett — és ami, akkor, váratlanul vagy hirtelenül: teljes tisztaságában megvalósult!

Ilyen élmény, pillanat, beteljesülés minden magyar dolgozó életében 1945. április 4-e, Magyarország felszabadulása, hazánk legnagyobb ünnepe.